

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcov **1/ S. B.**, bývajúceho v T., **2/ M. B.**, bývajúcej v D., **3/ E. B.**, bývajúceho v D., **4/ A. B.**, bývajúcej v B., **5/ J. B.**, bývajúceho vo V., **6/ M. B.**, bývajúcej v Č., **7/ M. C.**, bývajúcej vo Š., **8/ P. C.**, bývajúcej vo Š., **9/ M. C.**, bývajúcej v Š., **10/ Š. C.**, bývajúceho v Š., žalobcovia 2/, 3/, 4/ zastúpení K.H., so sídlom v B., proti žalovaným **1/ Slovenskej republiky – Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky**, so sídlom v Bratislave, Župné nám. č. 13, **2/ Slovenskej republiky – Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky**, so sídlom v Bratislave, Pribinova č. 2, **3/ Slovenskej republiky – Ministerstvu financií Slovenskej republiky**, so sídlom v Bratislave, Štefanovičova č. 5, **4/ Slovenskej republiky – Ministerstvu hospodárstva Slovenskej republiky**, so sídlom v Bratislave, Mierová č. 19, **o zaplatenie 113 722,37 € s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 12 C 93/2004, o dovolaní žalobcov 2/ až 5/ proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 30. júna 2008 sp. zn. 14 Co 4/2008, takto

r o z h o d o l :

Z r u š u j e uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 30. júna 2008 sp. zn. 14 Co 4/2008 a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Konanie o dovolaní žalobcu 5/ **z a s t a v u j e**.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Bratislava I rozsudkom z 15. marca 2007 č.k. 12 C 93/2004-130 zamietol návrh žalobcov 1/ až 10/, ktorým sa žalobcovia voči žalovaným domáhali zaplatenia 113 722,37 € s príslušenstvom (3 426 000 Sk) titulom náhrady škody podľa zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom. Súd žalovaným náhradu trov konania nepriznal.

Krajský súd v Bratislave uznesením z 30. júna 2008 sp. zn. 14 Co 4/2008 odmietol odvolanie advokáta Mgr. P. K. podľa § 218 ods. 1 písm. b/ O.s.p. Žalovaným náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Rozhodnutie odôvodnil tým, že proti prvostupňovému rozsudku podal advokát Mgr. P. K. za žalobcov odvolanie, hoci si žalobcovia na zastupovanie v konaní zvolili advokáta JUDr. P. H.. Podľa obsahu plnej moci žalobcovia zároveň udelili súhlas na to, aby advokáta pri jednotlivých úkonoch zastúpil advokátsky koncipient. V čase udelenia plnej moci už od 1. januára 2004 platil zákon č. 586/2003 Z.z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov. JUDr. P. H. v zmysle § 8 ods. 1 zákona č. 586/2003 Z.z. bol pozastavený výkon advokácie, od 25. januára 2007 nebol oprávnený poskytovať právne služby. Zvolený zástupca podľa § 8 ods. 1 zákona č. 586/2003 Z.z. však môže zastupovať klienta iba v tom prípade, ak preukáže, že so zastupovaním súhlasí. Mgr. P. K. nemal oprávnenie zastupovať žalobcov bez ich súhlasu (§ 16 zákona č. 586/2003 Z.z., § 24 a § 25 ods. 3 O.s.p.). O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 a § 142 ods. 1 O.s.p.

Proti tomuto uzneseniu krajského súdu podali žalobcovia 2/ až 5/ dovolanie. Prípustnosť dovolania vyvodzovali z § 237 písm. f/ O.s.p a jeho dôvodnosť z § 241 ods. 2 písm. a/ O.s.p. Navrhli, aby dovolací súd zrušil rozhodnutie odvolacieho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Uviedli, že postupom odvolacieho súdu im bola odňatá možnosť konať pred súdom, pretože ak bol súd názoru, že plnomocenstvo chýba, mal ich o tomto nedostatku informovať a zároveň ich vyzvať na jeho odstránenie.

Žalovaní 2/, 4/ navrhli uznesenie odvolacieho súdu potvrdiť a dovolanie žalobcov zamietnuť.

Žalovaní 1/, 3/ sa k dovolaniu nevyjadrili.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podali včas účastníci konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpení advokátom v zmysle § 241 ods. 1 O.s.p. (okrem žalobcu 5/) bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.), skúmal najskôr, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto mimoriadnym opravným prostriedkom.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol uznesením. Dovolanie proti uzneseniu je prípustné, ak je ním napadnuté zmeňujúce uznesenie odvolacieho súdu (§ 239 ods. 1 písm. a/ O.s.p.) alebo ak odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností na zaujatie stanoviska (§ 239 ods. 1 písm. b/ O.s.p.). Podľa § 239 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

V danom prípade napadnuté uznesenie odvolacieho súdu nevykazuje znaky vyššie uvedených uznesení, preto prípustnosť dovolania z § 239 ods. 1, 2 O.s.p. nemožno vyvodiť.

Vzhľadom na zákonnú povinnosť odvolacieho súdu vyplývajúcu z § 242 ods. 1 O.s.p., neobmedzil sa odvolací súd len na skúmanie splnenia podmienok prípustnosti dovolania podľa § 239 O.s.p., ale sa zaoberal aj otázkou, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p. V zmysle § 237 O.s.p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku či uzneseniu), ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c) účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f) účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g) rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Dovolatelia vady v zmysle § 237 písm. a/ až e/, g/ O.s.p. nenamietali, tieto neboli zistené ani dovolacím súdom.

Dovolatelia namietali vadu v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p., ktorú videli v tom, že súd odmietol odvolanie Mgr. P. K. pre nedostatok plnomocenstva bez toho, aby ich vyzval na odstránenie tohto nedostatku.

Vo všeobecnosti pod odňatím možnosti konať pred súdom treba rozumieť taký postup súdu, ktorým znemožní realizáciu tých procesných práv, ktoré účastníkom občianskeho súdneho konania procesné predpisy priznávajú za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov. Odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa môže podať predovšetkým účastník konania (§ 201 prvá veta O.s.p.), pričom účastníkom konania je navrhovateľ (žalobca) a odporca (žalovaný) (§ 90 O.s.p.). Účastník sa môže dať v konaní zastupovať zástupcom, ktorého si zvolí. Ako zástupcu si môže účastník zvoliť vždy advokáta (§ 25 ods. 1 O.s.p.), pričom zástupcovi, ktorého si zvolil, udelí písomne alebo ústne do zápisnice plnomocenstvo (§ 28 ods. 1 O.s.p.). Skutočnosť, že zástupca je oprávnený konať za účastníka pred súdom musí byť preukázaná a to spravidla predložením písomného plnomocenstva. Ak plnomocenstvo chýba, súd je povinný účastníka konania o tomto nedostatku informovať a zároveň ho vyzvať na jeho odstránenie. Pre úplnosť na dodáva, že nepostačuje, ak opatrenie k odstráneniu tohto nedostatku smeruje len voči advokátovi, ktorý sa označil ako zástupca účastníka /(Rc 2 Cdo 249/2004)/.

V danej veci z obsahu spisu vyplýva, že advokát Mgr. P. K. podal v mene žalobcov ako ich zástupca odvolanie proti rozsudku súdu prvého stupňa. Písomné plnomocenstvo, ktoré by preukazovalo jeho oprávnenie za žalobcov pred odvolacím súdom konať, pripojené k odvolaniu nebolo. Keďže týmto úkonom uplatňovali procesné práva v konaní žalobcovia a nie zástupca, súd bol povinný za účelom odstránenia tohto nedostatku urobiť vhodné opatrenie formou písomnej výzvy adresovanej žalobcom ako účastníkom konania, obsahom ktorej mala byť predovšetkým informácia o nedostatku plnomocenstva a výzva k jeho odstráneniu. Ak za situácie, keď súd prvého stupňa žalobcov k odstráneniu tohto nedostatku nevyzval a odvolací súd bez nápravy jeho pochybenia odvolanie advokáta ako podané neoprávnenou osobou odmietol, ide o postup nesprávny, ktorým odňal žalobcom možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.).

Uvedená vada zakladá prípustnosť dovolania a je tiež dôvodom, pre ktorý dovolací súd musí napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu zrušiť, pretože rozhodnutie vydané v konaní postihnutom tak závažnou procesnou vadou, nemôže byť považované za správne.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na základe uvedeného uznesenie krajského súdu podľa § 243b ods. 1 O.s.p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

V novom rozhodnutí rozhodne súd znova aj o trovách pôvodného konania a dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O.s.p.).

Najvyšší súd Slovenskej republiky zároveň konanie o dovolaní žalobcu 5/ – J. B. (právny nástupca A. B., ktorá zomrela počas dovolacieho konania) zastavil podľa § 104 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 243c O.s.p., keďže dovolateľ neodstránil procesný nedostatok podmienky dovolacieho konania a to napriek uzneseniu Okresného súdu Bratislava I z 12. augusta 2010 č.k. 12 C 93/2004-234. Týmto uznesením bol právny nástupca pôvodnej dovolateľky vyzvaný, aby v lehote 10 dní od doručenia doručil súdu plnomocenstvo oprávňujúce advokátsku kanceláriu H. k jeho zastupovaniu v dovolacom konaní, alebo ak takým plnomocenstvom nedisponuje, aby si v tej istej lehote zvolil kvalifikovaného zástupcu pre dovolacie konanie a doručil súdu plnomocenstvo. Zároveň bol poučený o následkoch (zastavenie dovolacieho konania) ako aj v zmysle § 30 ods. 1 O.s.p. Uznesenie bolo žalobcovi 5/ doručené 27. augusta 2010. I napriek uvedenému dovolateľ ostal nečinný, nedostatok svojho kvalifikovaného zastúpenia advokátom v dovolacom konaní neodstránil. Toto neučinil ani do rozhodnutia dovolacieho súdu.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 30. augusta 2011

JUDr. Jozef K o l c u n, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Jarmila Uhlířová